

Vergaderjaar 2025–2026

34 225

Toekomst van de Nederlandse onderzeedienst

Nr. 79

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 april 2026

Bij deze bied ik u, mede namens de Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de zesde voortgangsrapportage aan over het programma vervanging onderzeebootcapaciteit (VOZBT). Deze rapportage beschrijft de ontwikkelingen vanaf 1 juli 2025 tot en met 31 december 2025, aangevuld met belangrijke ontwikkelingen in de periode daarna. Deze rapportage is in lijn met de eerdere rapportages, die hun basis hebben in de uitgangspuntennotitie «groot project vervanging onderzeebootcapaciteit».¹

Op 30 september 2024 tekende mijn voorganger de overeenkomst met Naval Group voor de levering van vier Orka-klasse onderzeeboten. In de bijgevoegde voortgangsrapportage kan uw Kamer lezen dat sindsdien consequent is doorgewerkt. Na een jaar samenwerking constateerden Naval Group en het programmamanagement vanuit Defensie dat zij gezamenlijk terugkijken op een intensief en succesvol jaar.

Belangrijk is daarbij dat tijdig stappen zijn gezet voor de bewapening van de nieuwe onderzeeboten. Na het besluit om deel te nemen aan de multinationale Europese samenwerking gericht op de doorontwikkeling van een onderzeebootversie van het *Joint Strike Missile* (een Europese lange afstandsraaket), worden nu ook afspraken gemaakt met Naval Group over de wijze waarop de technische voorzieningen worden getroffen om deze lange afstandsraaketen te integreren en in te zetten vanuit de Orka-klasse onderzeeboten. Recent heeft besluitvorming plaats gevonden over de vervanging van de zwaargewicht torpedo². Dit maakt het mogelijk om de Orka-klasse in te zetten in het hoogste geweldsspectrum.

Om met de Orka-klasse in de toekomst te kunnen voldoen aan de gereedstellingsopdracht, zal de CZSK-organisatie in Den Helder op alle relevante aspecten gereed moeten zijn voor de overgang van de Walrus-

¹ Kamerstuk 34 225, nr. 28, 10 mei 2020.

² DMP B/D-brief Vervanging zwaargewicht torpedo, Kamerstuk 27 830, nr. 482, 3 maart 2026.

klasse naar de Orka-klasse. Ook hierop is voortgang te melden. Het programmaplan is gereed, de transitie-organisatie is van start gegaan, er is een raming van de transitiekosten en er wordt gewerkt aan de fasering en een concrete mijlpalenplanning.

Als laatste, maar zeker niet als minst belangrijke, wil ik uw aandacht vragen voor industriële samenwerking. Op 10 september 2024 heeft het Ministerie van EZK een industriële samenwerkingsovereenkomst met Naval Group ondertekend. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over het betrekken van de Nederlandse maritieme maakbedrijven en kennisinstituten, het verzekeren van werk en het verkrijgen van (technologische) kennis bij zowel de productie als het onderhoud van de vier nieuwe onderzeeboten voor de Koninklijke Marine. Na het ondertekenen van de overeenkomst zijn destijds de onderhandelingen gestart tussen Naval Group en de Nederlandse partijen die in de overeenkomst zijn opgenomen. Ondertussen is tussen het merendeel van deze Nederlandse partijen en Naval Group een raamovereenkomst afgesloten, die dient als basis voor het plaatsen van orders in de toekomst. Bij het indirecte deel van de overeenkomst, waarin orders aan andere Nederlandse bedrijven door Naval Group zijn opgenomen, is nu al voor enkele honderden miljoenen euro's aan omzet door Nederlandse bedrijven gerealiseerd.

De eerstvolgende halfjaarlijkse voortgangsrapportage ontvangt uw Kamer op 1 oktober 2026.

De Staatssecretaris van Defensie,
D.G. Boswijk